

TILL

DANMARKS MUSEIMÄN

Fornvännens Danmarkshäfte omfattar sidorna 65—224 av årgång 1945

TILLÄGNAN

TILL

DANMARKS MUSEIMÄN

Då detta häfte av Fornvännen utkommer, är den svåra prövning slut, som under mera än fem års tid hårt tryckt våra närmaste brödrafolk i väster. Det såg visserligen till en början ut, som om Danmarks ockupation skulle komma att utövas i mindre påfrestande former än Norges. Men efter den 29 augusti 1943 framstod även i Danmark klart och tydligt ockupationsmaktens avsikt att trampa all rätt och frihet, all mänsklig anständighet under sina fötter.

Danmarks folk har på sitt alldeles särskilda sätt reagerat mot inkräktarna. Till en början med ett orubbligt lugn och ett modigt saktmod, som på ett beundransvärt sätt motstod alla försök till uppjukning av den nationella fronten. Men ju längre tiden lidit, desto starkare och intensivare har den aktiva frihetskampen utvecklats. Danmarks frihetskämpar ha på ett lysande sätt ryckt fram i linje

Vignetten visar en detalj av en broderad väggbonad från Fogdö kyrka i Södermanland — nu i Statens Historiska Museum — återgivande de tre nordiska nationalhelgonen: (från v.) Erik, Olof och Knut. Bonaden har beställts av riksrådet Ture Turesson Bielke (1489 el. 1490) och hans danskfödda hustru Ingrid Körningsdotter (av släkten Kyrning; levde ännu 1503). Inskrifterna innehålla ett flertal danska språkformer.

med Norges hemmafront för att försvara sitt lands och sitt folks dyrbaraste värden: sin mer än tusenåriga frihet och sin grundmurade rättsordning.

I Sverige har denna heroiska kamp följts med den starkaste sympati i alla samhällslager. Det har för oss svenskar känts oändligt svårt att vara nödsakade spela åskådarens passiva roll. Helt passiva hava vi väl icke varit; i dessa dagar kunna allt flera bevis på vår aktiva hjälp åt Danmark bringas till offentligheten. Men för de flesta av oss framstår det som ett starkt behov att på något sätt få ge ett synligt uttryck för den solidaritetskänsla vi hyst och hysa för vårt högt skattade broderfolk i Danmark.

Det är detta behov, som föranlett tjänstemännen vid Riksantikvarieämbetet och Statens Historiska Museum att ägna detta häfte av Fornvännen som en enkel hyllning åt sina kolleger och kamrater vid Danmarks museer, till vilka de känna sig knutna med den nordiska solidaritetens och den kollegiala vänskapens fasta band. Inom få yrkesgrupper i Norden har samhörighetskänslan varit mera grundmurad än bland museimännen, vilka i flera generationer varit knutna till varandra med de starkaste personliga vänskapsband och i en osedvanligt intim arbetsgemenskap. Dem emellan ha inga landgränser funnits. Och då vi under den gångna tiden på det smärtsammaste sätt påmints att dessa gränser dock existerade, ha våra innersta känslor rest sig till protest.

Vår hälsning till de danska kamraterna kommer kanske sent, men den kommer i det ögonblick, då våra händer kunna fritt och utan varje hinder sträckas mot varandra. Så tag emot vårt varma och ärliga handslag, då vi nu av allt vårt hjärta lyckönska Eder till den återvunna friheten.

Vi ville gärna besegla vår hyllning för våra danska kolleger med en liten gåva. Författarna i detta Danmarkshäfte ha lagt sina honorar samman för att användas till de danska kollegernas gagn. Kanske kan därmed en eller annan rekreationsresa till Sverige möjliggöras för några av dem. Detta skulle vara oss till stor glädje. Ty nu måste nordiska museimän åter råkas i glädje, i vänskap, i frihet!

Stockholm i maj 1945.

Sigurd Curman